

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/113/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714202056
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:3714202056.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Soňou Vackovou, v právnej veci navrhovateľky: O. N., narodená XX.XX.XXXX, F. XXXX/XXX-XX, XXX XX A. N., proti odporcovi: O. N., narodený XX.XX.XXXX, Čáb XXX, XXX XX D. Sady, o určenie výživného na matku, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Navrhovateľka je povinná zaplatiť odporcovi náhradu iných trov konania v sume 130,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom podaným na Okresný súd A. N. dňa 26.02.2014 domáhala voči odporcovi určenia výživného vo výške 200,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že je matkou štyroch detí plnoletých synov - O., O., H. a W.. Odporca je jedným z jej synov. Súčasne podáva návrh na výživné aj voči ďalším synom, s výnimkou najmladšieho W.. Ďalej uviedla, že od veku približne 30 rokov je poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý predstavuje jediný zdroj jej príjmu. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70%. Výška dôchodku v súčasnosti je 225,- eur. Nevlastní žiadny nehnuteľný ani cennejší hnutel'ný majetok, výnimkou zariadenia mestského sociálneho bytu, ktorý má v nájme. Jej nevyhnutné mesačné výdavky - nájomné, poplatky za plyn, elektrická energia, lieky, diétna práva a základné hygienické potreby prevyšujú jej súčasný príjem. V dôsledku nepriaznivej finančnej situácie je nútená neplatiť nájomné. Vzhľadom na svoj zhoršený zdravotný stav si nemôže nájsť prácu. Príjem si nedokáže zabezpečiť ani iným spôsobom, napríklad od manžela. Preto je nútená uplatniť si nárok na výživné voči svojim deťom.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom Okresnému súdu A. N. dňa 04.04.2014 namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu A. N., nakoľko jeho bydlisko je v obvode Okresného súdu D.. Ďalej uviedol, že nárok navrhovateľky v celom rozsahu neuznáva. Narodil sa v manželstve navrhovateľky s jeho otcom a v tomto manželstve sa narodili aj jeho dvaja bratia, O. a H.. Rodičia sa v roku 1986 rozviedli. Od roku 1986 do roku 1989 boli všetci traja súrodenci a nevlastný brat W. zverení do starostlivosti matke. Od roku 1989 bol a bratia O. a H. zverení do starostlivosti otca. V roku 1996 sa osamostatnil, býval na internáte v A. a v roku 1997 dokončil SOU služieb v A.. V roku 1997 žil u M. W., vtedajšieho druhu jeho matky. M. W. jej dával takmer celú mzdu, aby platila výdavky na bývanie, čo navrhovateľka nerobila, vznikali nedoplatky, ktoré riešila pôžičkami napríklad od jeho brata O.. Neustále vznikali nezhody a konflikty kvôli financiám medzi navrhovateľkou a ním a medzi navrhovateľkou a M. W., ktoré boli tak neznesiteľné, že sa po štyroch mesiacoch odsťahoval. V marci roku 2001 jej prišiel oznámiť že odchádza na brigádu do zahraničia, načo ho obvinila že je klamár a dlhuje jej 800,- Sk za elektrinu, následne jej tých vymyslených 800,- Sk dal, odišiel a odvtedy nemá s ňou žiadny kontakt. Po smrti

matky navrhovateľky pozostali kontaktovali jeho a brata O., aby sa finančne podieľali na vybudovaní náhrobku, s čím súhlasili, nakoľko navrhovateľka spoluúčasť odmietla. Neskôr navrhovateľka po babke zdedila majetok, ktorý predala a ani po predaji sa nesnažila túto finančnú spoluúčasť na vybudovaní náhrobku s nimi prejednať. Navrhovateľka je takmer celý život silnou fajčiarkou, fajčí približne 40 cigariet denne a na cigarety minula značné finančné prostriedky. Od roku 1989 ho vychovával otec. Napriek nepriaznivým životným okolnostiam doštudoval, vlastným úsilím sa osamostatnil a začal pracovať. Žije usporiadaným životom, v súčasnej zložitej ekonomickej situácii venuje značné úsilie zabezpečení všetkých potrieb pre rodinu, ktorú si plánuje založiť. Určenie výživného navrhovateľke považuje za v rozpore s dobrými mravmi, pretože si v minulosti neplnila riadne svoje rodičovské povinnosti, pričínala sa o rozvrat úplnej rodiny a najmä nedokáže racionálne nakladať s finančnými prostriedkami. Peniaze, ktoré s veľkým úsilím odkladá pre rodinu, ktorú si plánuje založiť, by navrhovateľka minula neúčelne, rovnako ako veľké množstvo finančných prostriedkov v minulosti. K svojmu vyjadreniu doložil vyjadrenie brata O., ktoré podal v konaní vedenom na Okresnom súde A. N. pod sp.zn. 3C/40/2014 a uviedol, k tomuto vyjadreniu sa pripája.

Okresný súd A. N. vec postúpil dňa 10.06.2014 na tunajší súd.

Navrhovateľka mala doručenie riadne vykázané, na pojednávanie sa nedostavila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, ktorý uviedol, že s navrhovateľkou nie je v žiadnom kontakte. V roku 2001 v marci, keď odchádzal do zahraničia, bol jej to povedať, ale vtedy mu vulgárne nadávala, odvtedy sa s ňou nekontaktoval, náhodne ju stretol pred piatimi a dvoma rokmi na svadbách svojich bratov. Pred rokom 2001 sa občas stretli. Od roku 1989 bol zverený otcovi, ktorý ho aj s bratmi vychovával. Otec ho vychovával už aj predtým, v roku 1989 mu boli zverení súdom. Po skončení základnej školy sa išiel učiť za čašníka do A. a býval na internáte. Otec mu prispieval a tiež mu posielal výživné, ktoré posielala matka. Po skončení štúdia asi 3 alebo 4 mesiace býval u navrhovateľky, ale tam sa to nedalo, tak sa osamostatnil.

Súd vo veci doplnil dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými v spise, a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a dospel k takémuto právneho záveru.

Odporca je synom navrhovateľky.

Podľa § 66 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú.

Podľa § 67 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí.

Podľa § 75 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 120 ods. 1 OSP, účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 120 ods. 4 OSP, súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Vykonaným dokazovaním výsluchom odporcu mal súd preukázané, že je synom navrhovateľky. Rovnako mal súd preukázané, že navrhovateľka má spolu štyri deti.

Pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom sa uplatňuje kritérium primeranej výživy. Vychádza sa pri tom z toho, že rozsah vyživovacej povinnosti detí k rodičom je užší ako rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Rodič má právo na to, aby mu deti zabezpečili primeranú výživu ak je daný stav odkázanosti na strane rodiča a možnosti a schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť umožňujúce poskytovať výživné ďalšej osobe a súčasne nie je daný rozpor s dobrými mravmi ani konkurencia s inými druhmi vyživovacej povinnosti. Povinným je dieťa, ktoré je schopné samo sa živiť. Ak je detí viac vo vzťahu k jednému oprávnenému, zákon zakotvuje pravidlo, že každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičovi v miere pomeru svojich schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom ostatných detí. Aj keď rodič podá návrh len voči jednému z viacerých detí, súd musí vyriešiť otázku vyživovacej povinnosti každého povinného a aj pomery jej výšky a povinnostiam ostatných detí. Schopnosť plniť vyživovaciu povinnosť voči rodičovi súd skúma komplexne a svoj záver opiera o posúdenie schopností, možností aj majetkových pomerov všetkých detí. Dôkazné bremeno je na strane navrhovateľa.

Právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Skúma sa právo nie povinnosť. To znamená, že výživné nemožno priznať v prípade ak preto existujú dôvody na strane oprávneného. Ide o úplnú stratu nároku, preto nie je možné použiť toto ustanovenie tak, že súd na jeho základe výšku požadovaného výživného primerane zníži.

Súd vyzval navrhovateľku, aby súdu oznámila identifikačné údaje všetkých svojich detí (meno, priezvisko, adresa) a zároveň súdu predložila potvrdenie o osobnom stave, rozsudok o rozvode, rodné listy všetkých svojich detí, potvrdenie o poberaní invalidného dôchodku a doklady, ktorými preukazuje svoje výdavky.

Zároveň si súd splnil svoju zákonom stanovenú povinnosť voči navrhovateľke, keď navrhovateľku poučil, že všetky dôkazy a skutočnosti musia byť predložené alebo označené najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Výzva a poučenie boli navrhovateľke doručené v predvolaní na pojednávanie súdu nariadené na deň 16.10.2014, ktoré navrhovateľka prevzala dňa 21.08.2014.

Navrhovateľka súdu nepredložila ani neoznačila žiadne ďalšie dôkazy a na pojednávanie súdu sa bez ospravedlnenia nedostavila.

Pokiaľ navrhovateľka uplatnila právo na výživné voči odporcovi a pritom súdu nepreukázala svoju odkázanosť na toto výživné, taktiež súdu nepreukázala svoje sociálne postavenie, osobný stav, počet detí a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, príjem a výdavky, ani v tomto smere nenavrhol súdu vykonať žiadne dokazovanie, potom nepreukázala dôvodnosť uplatneného práva na výživné, najmä s ohľadom na jeho existenciu a tiež s ohľadom na jeho výšku.

Súd tiež vychádzal z výpovede odporcu, z ktorej vyplýva že nie je s navrhovateľkou v žiadnom kontakte, od roku 1989 bol zverený otcovi, ktorý ho aj s bratmi vychovával už pred rokom 1989, z čoho vyplýva, že navrhovateľka sa o odporcu riadne nestarala v období, keď dieťaťom a bol na jej starostlivosť odkázaný.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že navrhovateľkou uplatnené právo na výživné nie je možné priznať, nakoľko na strane navrhovateľky existujú dôvody, ktoré priznanie tohto práva voči odporcovi vylučujú pre rozpor s dobrými mravmi, a to nezaujímavosť navrhovateľky o odporcu v podstate od detstva až po súčasnosť, ako i skutočnosť, že navrhovateľka sa o odporcu riadne nestarala. Pokiaľ by aj uvedené dôvody, ktoré priznanie tohto práva voči odporcovi vylučujú pre rozpor s dobrými mravmi, dané neboli, súd právo navrhovateľke nepriznal aj z dôvodu že, navrhovateľka dôkazné bremeno ohľadom uplatneného práva na výživné neunesla, lebo nepreukázala svoju odkázanosť na toto výživné a svoje sociálne postavenie, osobný stav, počet detí a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, príjem a výdavky, ani v tomto smere nenavrhol súdu vykonať žiadne dokazovanie. Preto súd návrh, ako nedôvodný, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP z dôvodu, že odporca mal v konaní plný úspech, a preto mu súd priznal celú náhradu trov konania, ktoré pozostávali z iných trov konania v sume 130,- eur, ako cestovné náklady verejným hromadným prostriedkom na trase F., Nemecko - Nitra, Slovensko a späť na pojednávanie súdu dňa 16.10.2014.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§205 ods.1 OSP)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. (§205 ods. 3 OSP)